

JÄMSHÖGS FOLKHÖGSKOLA

Lokal utbildningsplan för

Fritidsledarutbildningen, distans
- nätbaserad med fysiska träffar.

2021 – 2022

Jämskög 2020 november

Innehåll

Del A. Utgångspunkter för fritidsledarutbildningen, distans 50%	3
Inledning.....	3
Fritidsledarens yrkesroll och yrkesområde	3
Utbildningens syfte	4
Mål	4
Innehåll.....	5
Pedagogiska utgångspunkter	5
Strukturer för studerandeflytande och samverkan med arbetsgivare och intressenter inom yrkesområdet	5
Struktur för lokalt kvalitetsarbete.....	6
Behörighetskrav	6
Antagning	6
Examination och utbildningsbevis	6
Kostnader och avgifter	6
Referenslista	7
Del B. Utbildningens delkurser	8
Introduktion (2v)	8
Psykologi (6v)	8
Pedagogiskt ledarskap 1 (9v)	9
Socialpsykologi (5v)	9
Sociologi (6v).....	10
Samhälle och demokrati (12v)	10
Socialpedagogik (8v).....	11
Pedagogik (7v)	11
Fritidsarbetets metodik (7v)	12
Projektledning (18v).....	12

Del A. Utgångspunkter för fritidsledarutbildningen, distans 50%

Inledning

Fritidsledarutbildningen på distans, förlagd på Jämshögs folkhögskola, är en tvåårig eftergymnasial yrkesutbildning och omfattar studier, motsvarande 40 veckor på heltid, under en utbildningstid på två år (50%). De folkhögskolor som bedriver fritidsledarutbildning samverkar genom samarbetsorganisationen Fritidsledarskolorna och utgör tillsammans svensk fritidsledarutbildning.

Jämshögs folkhögskola drivs av en egen stiftelse och har Lunds Stift som huvudman.

Denna lokala utbildningsplan för fritidsledarutbildningen vid Jämshögs folkhögskola bygger på Folkhögskoleförordningen¹, Folkbildningens Vägval & vilja², Jämshögs folkhögskolas styrdokument³ och Fritidsledarskolornas utbildningsplan för distansstudier⁴.

Fritidsledarutbildningen vid Jämshögs folkhögskola är profilerad mot Projektledarskap med individuell inriktning.

Fritidsledarens yrkesroll och yrkesområde

Fritidsledarens yrkesroll innebär att bemöta människor och skapa goda relationer utifrån ett främjande perspektiv, samt fokuserar vidare på att synliggöra människors inneboende resurser och stötta den unga människans identitetsutveckling.

Yrkesrollen innebär att genom informella och icke formella lärprocesser stärka människors egenmakt och möjliggöra ett aktivt deltagande i demokratiska processer på olika nivåer i samhället. Genom att lyfta fram fritidens värde och möjligheter för människors välbefinnande blir fritidsledaren en resurs i folkhälsoarbetet.

Fritidsledaren arbetar huvudsakligen med människors fritid och är framförallt verksam inom följande yrkesområden: öppen verksamhet, skola, social verksamhet samt församling.

I samarbetet med andra yrkesgrupper blir fritidsledarens speciella uppgift att utgå från människors möjligheter för att stärka de faktorer som främjar sammanhang, delaktighet och mening. Fritidsledarens uppdrag kan därmed ses som folkbildande.

I utbildningssammanhanget blir det allt viktigare att öva förmågan att analysera kultur- och samhällsförändringar samt dess inverkan på uppväxtvillkor och livskvalitet. Det blir också viktigt att skapa kunskap som fördjupar medvetenheten om ledarskap- och organisationsmodeller⁵.

¹ Folkhögskoleförordningen (2015:218)

² Folkbildningens Vägval & vilja 2013

³ Jämshögs folkhögskola Styrdokument

⁴ Gemensam utbildningsplan för Fritidsledarutbildning – distans nätbaserad med fysiska träffar 2019

⁵ Thomas Önnevik. Ledarskapets grunder. 2010

Utbildningens syfte

Syftet med utbildningen är att utbilda fritidsledare för praktiskt pedagogiskt arbete inom ideell, offentlig och privat sektor.

Under utbildningen ska den studerande utveckla ett främjande förhållningssätt samt kunskaper, färdigheter och kompetenser som fordras för att initiera, leda, analysera och utveckla verksamheter och processer inom yrkesområdet.

Fritidsledarutbildningen vilar på demokratisk grund och utgår från ett holistiskt hållbarhetsperspektiv på individer, grupper och samhälle. Utbildningen motiverar deltagarna att själva söka kunskaper och kritiskt granska dessa, samt dra personliga slutsatser av detta.

Mål

För fritidsledarexamen ska deltagaren visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att självständigt arbeta inom områden där människors fria tid betonas. Deltagaren kan arbeta utifrån FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och har en god inblick i FN:s barnkonvention.

Kunskaper

Efter avslutad utbildning visar deltagaren goda kunskaper kring fritiden som arbets- och forskningsfält. Deltagaren är väl förtrogen med de processer som ingår i fritidsledarens dagliga arbete med att möta människor och att arbeta för att få dem att växa och utvecklas. Det salutogena ledarskapet utgör en grund för fritidsledarens folkbildande arbete. Fritidsledaren visar kännedom om närliggande arbetsfält och kan avgöra vad som ligger inom det egna fältet, och vad som tillhör andra fält.

Färdigheter

Examinerade fritidsledare har en god organisationsförmåga vilket innebär att kunna planera, utföra, utvärdera och vidareutveckla givna uppdrag. Fritidsledaren identifierar behov hos målgruppen samt visar förmåga att anpassa sin verksamhet efter målgrupp. Fritidsledaren kan kommunicera på ytterligare minst ett språk utöver svenska.

Kompetenser

Examinerade fritidsledare agerar som en positiv förebild och kan självständigt utföra arbetsuppgifter inom yrkesområdet. Fritidsledare känner till sitt behov av fortbildning och kan arbeta med sin egen professionella utveckling samt inhämtande av kunskaper som behövs i arbetet. I arbetet är fritidsledaren väl förtrogen med närliggande yrkesområden och känner till när dessa bör ta över arbetet. En examinerad fritidsledare samverkar med deltagarna i sin målgrupp och andra professioner på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Innehåll

Nedanstående kursområden utgör utbildningens innehåll enligt Fritidsledarskolornas gemensamma kursplan för distans⁶.

- Människans växande och livsvillkor, 10 veckor
- Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete, 10 veckor
- Pedagogik och ledarskapsutveckling, 10 veckor
- Fritidsarbetets metodik, 2 veckor
- Fritiden som forskningsfält, 5 veckor
- Lokal fördjupning - projektledning, 3 veckor
- Arbetsplatsförlagt lärande, (APL) som görs inom den minst 50 procentiga anställningen.

Fritidsledarutbildningen på Jämshögs folkhögskola har omarbetat detta till ett kursutbud i form av delkurser. En beskrivning av varje delkurs redovisas i del B, se nedan. Tvärvetenskaplighet, tillämpning och verklighetsnära studier eftersträvas. Dessutom ska genus- och etnicitetsperspektiven beaktas inom de olika kursområdena.

Pedagogiska utgångspunkter

Utbildningen är i sin helhet processinriktad och bygger på kursdeltagarens delaktighet enligt folkbildningens idé samt tar sin utgångspunkt i kursdeltagarnas livsvärld. Innehållet vilar dels på vetenskaplig grund, dels på gjorda erfarenheter och upplevelser.

Utbildningen hämtar idéer från ett antal pedagogiska teorier såsom upplevelsebaserat lärande⁷, erfarenhetsbaserat lärande⁸ och dialogmetodik⁹. Vi tillämpar och utbildar i situationsanpassat ledarskap¹⁰. Projektledning är vår lokala profil.

Strukturer för studerandeinflytande och samverkan med arbetsgivare och intressenter inom yrkesområdet

Lärare och studerande har ett gemensamt ansvar för utbildningen där ansvarsområdena är olika men lika viktiga. Den studerande kan påverka utbildningens innehåll och metoder genom studerandesamtal, klassråd och planeringsgrupper. Varje kursområde och årskurs utvärderas kontinuerligt av lärare och studerande där eventuella förslag till förändringar kan framföras.

Fritidsledarutbildningen har kontinuerlig kontakt med arbetsgivare och intressenter inom yrkesområdet genom olika nätverk och andra samverkansformer som till exempel nätverket FriB¹¹.

⁶ Gemensam utbildningsplan för fritidsledarutbildningen – distans nätbaserad med fysiska träffar, 2019

⁷ David Kolb i Henry Egidius. Pedagogik för 2000-talet. 2002.

⁸ Thor Egerbladh. & Tom Tiller. Forskning i skolans vardag. 2007

⁹ Olga Dysthe. Det flerstämmiga klassrummet. 1996.

¹⁰ Thomas Önnevik. Ledarskapets grunder. 2010

¹¹ Fritidsledare i Blekinge, nätverk för ansvariga för öppen verksamhet i resp. Blekingekommun.

Struktur för lokalt kvalitetsarbete

Varje år genomförs den av Fritidsledarskolorna organiserade kvalitetsutvecklingsprocessen, där en gemensam modell används.

Jämshögs folkhögskola utvärderar i slutet av varje skolår samtliga utbildningar och övriga stödfunktioner.

Dessutom utvärderar vi kontinuerligt verksamheten under utbildningens gång.

Behörighetskrav

Fritidsledarskolorna prövar sökande efter följande behörighetskrav:

- 3 årig gymnasieexamen eller motsvarande med behörighet för yrkeshögskola och med särskild behörighet i svenska 2 eller svenska som andraspråk 2.
- Uppnått en ålder av minst 25 år
- 3 års arbete/praktik inom yrkesområdet
- anställning på minst 50% inom yrkesområdet och som intygas av arbetsgivare
- Lämplighet för utbildningen och yrket som är styrkt genom referenser från relevant erfarenhet för yrkesområdet.

Sökande som vill åberopa andra kompetenser än formell behörighet, kan gå vidare till individuell prövning av reell kompetens.

Antagning

Sökande antages utifrån ovanstående behörighetskrav, personlig intervju och kontakt med referenser. Antagningen görs gemensamt i arbetslaget.

Examination och utbildningsbevis

Examinationsformerna varierar beroende på ämnets karaktär, till exempel skrivuppgifter, litteraturseminarier, gruppredovisningar, praktiskt utförande. Både formativ och summativ bedömning används.

Deltagaren skall aktivt delta i de diskussioner som förs såväl på nätet som på närträffarna. Närvaro på närträffarna är obligatorisk. Eventuell frånvaro ska kompenseras, hur bestäms från fall till fall.

Utbildningsbevis utfärdas efter två års halvfartsstudier. Kursen omfattar motsvarande 40 veckor på heltid, under en utbildningstid på två år (50%).

Intyg utfärdas av Jämshögs folkhögskola i samverkan med Fritidsledarskolorna.

Fritidsledarskolorna gemensamma utbildningsbevis för Fritidsledarutbildning på distans utfärdas efter avslutad utbildning, där varje delkurs måste vara godkänd och målen för utbildningen uppnådda.

Studerande kan komplettera icke godkända delkurser inom en tvåårsperiod efter avslutad utbildning. Efter denna tid kan hela kursen eller delar av den få göras om.

Kostnader och avgifter

Den pedagogiska undervisningen av fritidsledarutbildningen är kostnadsfri. Dock tillkommer kostnader för litteratur, resor och kost/logi vid närträffarna samt en materialkostnad.

Referenslista

- Dysthe, O. (1996). *Det flerstämmiga klassrummet*. Lund: Studentlitteratur.
- Egerbladh, T., & Tiller, T. (2007). *Forskning i skolans vardag*. Lund: Studentlitteratur.
- Egidius, H. (2002). *Pedagogik för 2000-talet*. Stockholm: Natur & kultur. Sid 273.
- Folkbildningsrådet. (2013). *Folkbildningens Vägval & vilja*. Stockholm: Katarina Tryck.
- Önnevik, T. (2010). *Ledarskapets grunder organisationens hjärna*. Lund: Studentlitteratur.
- Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen*
- Fritidsledarskolorna. (2019). *Gemensam utbildningsplan för – distans nätbaserad med fysiska träffar 2019*
- Jämshögs folkhögskolas styrdokument

Del B. Utbildningens delkurser

Del B beskriver utbildningens olika delkurser. Respektive kurs beskrivs utifrån kunskaper, färdigheter och kompetenser. Dessutom redovisas kursernas omfattning i tid uttryckt i antal veckor där varje vecka omfattar 20 timmar.

Introduktion (2v)

Syfte

Skaffa sig en insikt i folkbildningens idé.

Lära känna klasskamrater, lärare, utbildning och skola.

Kunskaper

Påvisa förståelse för distansstudier och vikten av den egna och klasskamraternas betydelse i utbildningens kontext.

Förstå Folkbildningens idé.

Färdigheter

Kunna använda sig utav relevanta delar av Office 365.

Kompetens

Att vara delaktig och att självständigt ta ansvar för studierna.

Psykologi (6v)

Syfte

Utifrån psykologiska teorier förstå, tolka och förklara det mänskliga beteendet och utifrån detta anpassa sitt yrkesutövande till andra människor, med fördjupning i tonårstiden - adolescensen.

Kunskaper

Kännedom om skillnaderna mellan olika psykologiska perspektiv.

Förstå utvecklingspsykologiska teorier och begrepp.

Förstå behovs- och motivationspsykologiska teorier och begrepp.

Färdigheter

Förstå, tolka och bemöta barn och ungdomar utifrån deras utvecklingsfas.

Kunna kommunicera olika individers motiv och behov utifrån dess kontext.

Kompetens

Att kunna planera och genomföra verksamhet utifrån deltagarnas behov och utvecklingsfaser.

Pedagogiskt ledarskap 1 (9v)

Syfte

Att utifrån ett främjande förhållningssätt kunna förstå fritidsledarens yrkesroll i olika verksamheter.

Kunskaper

Kunna beskriva fritidsgården i ett historiskt perspektiv och förklara den öppna verksamhetens uppdrag.

Kunna förklara och definiera begrepp som är relevanta för fritidsledarrollen.

Förstå innebörden av fritidsledarens yrkesroll i olika verksamheter.

Förstå fritidens betydelse för både individ och grupp.

Kunna beskriva hur fritiden är organiserad och administrerad inom offentlig, ideell och privat sektor.

Förstå vilken betydelse hälsan har för individens välmående.

Känna till olika ledarskapsteorier.

God förståelse för FN:s barnkonvention.

Färdigheter

Kunna främja deltagarnas självständighet och delaktighet i verksamheter som de befinner sig i.

Kunna genomföra en fritidsverksamhet utifrån ett hälsomedvetet perspektiv.

Kompetenser

Kunna analysera sin egen verksamhet utifrån de begrepp som är relevanta för fritidsledarrollen.

Kunna tillämpa fritidsledarens yrkesroll och det främjande förhållningssättet i verksamhetens kontext.

Socialpsykologi (5v)

Syfte

Utifrån socialpsykologiska teorier och begrepp förstå gruppprocesser, och utifrån detta tillämpa det situationsanpassade ledarskapet.

Kunskaper

Förstå socialpsykologiska teorier och begrepp.

Skaffa sig förståelse för grupperns utveckling.

Färdigheter

Förstå ledarskapets betydelser för grupper i olika utvecklingsfaser.

Kunna redogöra för processer som kan styra individers beteenden i olika grupper.

Kompetenser

Kunna beskriva och tillämpa ett situationsanpassat ledarskap utifrån grupperns utveckling.

Sociologi (6v)

Syfte

Utifrån sociologiskt perspektiv kunna förstå varför människors möjligheter, handlingsmönster, värderingar och normer kan skilja sig åt.

Kunskaper

Kännedom om sociologiska begrepp och teorier.

Förstå begreppet kultur ur ett sociologiskt perspektiv.

Beskriva socialiseringsprocessen och hur ungdomskultur tar sig uttryck i samhället

Beskriva skillnader i individuella och kollektiva kulturer och förklara positiva och negativa konsekvenser av integration.

Ha en förståelse för orsaker till kriminalitet.

Förstå och förklara strukturer såsom klass, makt och genus.

Färdigheter

Ha förmåga att möta och interagera med personer med olika kulturell bakgrund.

Kunna redogöra för orsaker till och effekter av utanförskap, både för individ och samhälle.

Kompetens

Att kunna förstå den sociala kontexten inom det område fritidsledaren verkar och utifrån detta planera och genomföra relevant verksamhet.

Samhälle och demokrati (12v)

Syfte

Förstå hur det svenska samhället är uppbyggt och organiserat samt vilka möjligheter individer och grupper har att påverka beslutsprocesser och samhällsutveckling.

Kunskaper

Påvisa en förståelse för demokratin som idé och hur Sverige är organiserat på olika nivåer.

Ha en översiktlig kunskap om olika politiska ideologiers syn på samhället.

Kunna beskriva folkrörelsernas och föreningslivets framväxt.

Kunna beskriva och förklara NGO:s organisation och arbetsätt.

Färdigheter

Att kunna bedriva en verksamhet på ett demokratiskt sätt där delaktighet främjas.

Att behärska mötestekniska processer och funktionärsroller.

Att som fritidsledare förstå hur man kan möjliggöra en aktiv och god fritid för olika grupper i samhället.

Att reflektera över olika politiska partiers ställningstagande och dess påverkan på fritidsledarens yrkesroll och yrkesområde.

Kompetens

Att i sin roll som fritidsledare följa samhällsutvecklingen, förstå och kunna förhålla sig till olika demokratiska nivåer och utifrån det utforma god verksamhet.

Socialpedagogik (8v)

Syfte

Utveckla ett socialpedagogiskt förhållningssätt genom att tillägna sig metoder som gör att man kan anpassa sitt bemötande till individ och grupp och därmed ha bättre förutsättningar att utöva ett främjande och situationsanpassat ledarskap.

Kunskaper:

Ha kännedom om och förståelse för lagstiftningen, (SoL, LSS, LvU, Anmälningsplikten).

Vara insatt i olika NPF-diagnoser.

Ha kännedom om tydliggörande pedagogik.

Färdigheter:

Kunna förstå och tillämpa grunderna i samtalsmetodiken MI.

Kunna förstå och tillämpa ett lågaffektivt bemötande.

Utifrån konfliktteori kunna identifiera och hantera mellanmännsliga konflikter.

Kompetenser:

Kunna anpassa sitt förhållningssätt utifrån de individer och grupper som fritidsledaren möter i verksamheten.

Pedagogik (7v)

Syfte

Att kunna tillämpa olika pedagogiska metoder utifrån vald grupp i dess kontext.

Kunskaper

Ha översiktlig kunskap om pedagogiska tankar och metoder.

Beskriva lärprocesser utifrån pedagogiska riktningar.

Färdigheter

Kunna organisera olika lärsituationer utifrån pedagogiska idéer och metoder.

Kompetens

Att utifrån en given situation och definierad målgrupp välja lämplig pedagogik och metod.

Att reflektera kring sitt eget lärande utifrån teorier.

Fritidsarbetets metodik (7v)

Syfte

Fördjupa kursdeltagarens förståelse och förmågor i att arbeta främjande såväl mot individ som grupp i olika sammanhang. Detta genom att tillägna sig metoder som är relevanta för yrkesrollen.

Kunskaper:

Deltagaren visar kunskaper om olika metoder och verktyg som är användbara i olika fritidsverksamheter.

Ha en förståelse för i vilka digitala sammanhang som ungdomar finns och vilken påverkan det kan ha.

Färdigheter:

Kunna planera, organisera och leda fritidsaktiviteter.

Inför en aktivitet kunna göra en riskanalys.

Att kunna möta unga på nätet.

Kompetenser:

Kunna använda olika metoder i sin yrkesroll som fritidsledare.

Kunna ansvara för och genomföra en säker verksamhet.

Projektledning (18v)

Syfte

Att få en inblick i forskning som är relevant för yrkesrollen. Dessutom förstå forskningsmetodens process, genom att genomföra ett eget valt projekt.

Kunskaper:

Ha kunskap om projektformen som arbetsmetod.

Ha förståelse för kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Förstå vikten av ett källkritiskt förhållningssätt.

Färdigheter

Kunna planera, genomföra och redovisa ett förstudie under handledning.

Kunna kritiskt granska ett forskningsrelaterat arbete.

Kunna skriftligt och muntligt redovisa undersökningsresultat och projektgenomförande.

Kompetenser

Att självständigt ansöka, genomföra och rapportera ett projekt.

Kunna tolka och analysera ett forskningsrelaterat arbete.